

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
J. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Választási fuvar és ellátás.

Pécs, 1896. június hó 13.

Az ország lakosságának impozáns többsége nyilatkozott mellettünk, a mikor az összes ellenzéki frakciókat jóval meghaladó számban küldte pártunk képviselőit a parlamentbe: — így szoktak kidüllesztett mellel dicsekedni a kormánypárton, valahányszor az ellenzék a szemükre hányja, hogy semmibe sem veszik a nemzet aspirációit s idegen érdekeknek hódolnak.

Nos hát ez a kormánypárti dicsekvés a legvakmerőbb hazugság, a mely mellett még híres Háy János uram is szégyenkezve pirulna a saját kontár voltán; mert először is az ország lakosságának impozáns többsége egyáltalában ki van zárva „szabadelvű” választási törvényünk által abból, hogy szavazatával bármelyik politikai párt mellett egyáltalán nyilatkozhas-sék, nem lévén választói jogosultsága.

Az a kiváltságos kisebbség pedig, a melyik a 48 előtti rendeket felváltva, mint választó az alkotmány sáncain belül áll, valóságos sáncmunkát végez, a mikor a nép számára képviselőket választ, mert ezek is csak látszólag választók s „legszentebb alkotmányos jogukat” csak akkor gyakorolhatják háborítlanul, ha a hatalom embereinek parancsszavára rámondják az áment.

A „szabadelvű” érdekszövetkezet részvényesei a valódi közhangulatnak a válasz-

tások eredményében nyilvánuló meghamisításán két kézzel szoktak dolgozni: az egyik kéz a hatalmi erőszak, a másik a pénz.

A választások fölött eddig maga a hatalmon levő párt biráskodván, ez a két kéz szabadon garázdálkodhatott, mert a kormány kortesei nem követhettek el a választásoknál oly bünt és visszaélést, a melyet a pártbiróság hatalomszóval s agyafurt indokolással ne szentesített volna.

Huszonöt esztendőnek elteltével azonban mégsem lehetett már kitérni annak az ígéretnek beváltása elől, a mely az 1874-ki választási törvényben adva lett, hogy t. i. a választások felett a kuria ítélkezék.

Hanem a hatalom méltán tartott attól, hogy a független bíróság — már a mennyire a kuria bírái a rögtönös penzionáltatás veszélyével szemben függetlenek lehetnek — a körmére talál koppantani annak a választásokat intéző két kéznek, mert azt még a kormánypárton sem merték feltenni a kuriáról, hogy az a büntető törvénykönyv VIII-ik fejezetét, a mely a választási visszaélésekről szól, éppen úgy kutyába se fogja venni, mint ezt a bíróságnak csufolt parlamenti bíráló bizottságok tették.

Fel kellett tehát szabadítani azt a bizonyos két kezet, hogy ezentul is eredményesen működhessenek. Ezért határozottan elleneztek a most tárgyalás alatt

álló kuriai biráskodási javaslatba annak felvételét, hogy a hivatalos presszió a választás megsemmisítésére okul szolgáljon s ezzel biztosították, hogy a hivatalfőnökök továbbra is birkanyájként hajthassák alárendeltjeiket az urnához szavazni a kormány jelöltjére, hogy a közigazgatási tisztviselők legyenek ezután is a legdühösebb kortesei a kormánypártnak, szóval a hatalmi erőszak szabadon ülhesse a jövőben is orgiáit a nélkül, hogy a kuria e miatt csak egy választást is megsemmisithessen.

A másik, „a jókedvű adakozó” kéz felszabadítására kigondolták a javaslat 7-ik §-át, a mely törvénybe iktatja a vesztegetés szabadságát. Ez a hirhét szakasz kimondja ugyanis, hogy nem tekinthető vesztegetésnek, ha a jelölt, vagy ennek érdekében más valaki kifizeti a választók fuvardíját és ellátását a választáskor és nem képez büntetendő etetést, itatást egy vagy több választónak a szokásos alkalmakkor való megvendégelése.

Ide juttatott hát bennünket a szabadelvű párturalom, hogy most már elég arcátlan az eddig törvényellenesen űzött korrupciót törvénybe iktatni.

Hol vannak azok a szép idők, a mikor maguk a választók s az egész közönség megvetésével bélyegezte meg azt, a kiről megtudta, hogy szavazatáért bármiféle cimen is pénzt fogadott el, vagy potya eszem-iszomban dőzsölt? Emlékez-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Egy közeli község jegyzője a legutóbb Pécssett tartott országos vásárra négylovas kocsin jött be. Mikor a vámhoz ért, szépen megfizették vele a vámot. Fizetett pedig a négy ló után fejenként öt krajcárt, kocsija után pedig tízet; összesen harminc krajcárt. Máskor ugyancsak husz krajcárját vették el a vámon, ha kétlovas kocsin jött be Pécsre; node nem bánta azt a kis többletet: megér az annyit, ha valaki — pláne egy falusi jegyző — négylovas kocsin nyargaltathat végig a Mecsek alatti metropoliszban. Csakhogy a mi nótáriusunknak nem sokáig tartott az öröme és büszkesége. Alighogy a szigeti vásártérre ért, elébe álltak a helypénzszedők és kérték a helypénzt — két ló után.

— Mit akarnak? — szólott boszankodva. Hiszen nem fogatom én itt ki a lovakat. Megyek tovább; ép hogy körülkocsikázom a vásárt. Mi után akarnak hát helypénzt.

— Hát ló után . . . bökött az ujjával a helypénzszedő az első két lóra. Mert jegyző ur kettős fogaton szokott járni; s ezt a má-

sik két lovat el akarja adni a vásárban. Tudjuk mi, a mit tudunk. Nem telik négyesfogatra Baranyában egy jegyzőnek se még!

És a dolog vége az lett, hogy a jegyzőnek fizetnie kellett, mert addig nem eresztették tovább. Fizetett is, de aztán egyenesen a városbáza-hoz hajtatott s ott feljelentette a helypénzszedőket.

— Nem szólnék pénzért semmit, főkapitány ur. Csak az az impertinencia boszant, hogy nem akarják rólam hinni, hogy négyesfogaton is járhatok s a nyakamba varrják, hogy két lovat csak azért fogtam a szokott kettős elé, hogy megmeneküljek a helypénztől. Mert hát el akarom azokat adni. Pedig eszem ágában sincs!

Hanem hát a főkapitány ebben a kérdésben a helypénzszedőknek adott igazat és a jegyzőnek azzal a tudattal kellett hazamen-nie, hogy még a főkapitány sem hiszi, hogy a jegyző, csak úgy passzióból, négyesfogaton járhat.

De a dolgot nem hagyta annyiba. Megfelebbezte s most a belügyminiszter fog dönteni a felett, hogy jogositva voltak e a helypénzszedők a kettős fogat elé fogott két ló után helypénzt venni, abban a véleményben, hogy azt eladásra hozta be a gazdájuk, mert hiszen községi jegyzőnek nem igen futja, hogy négyesfogaton parádézzék. . .

Ez nem anekdota, nyájas és nyájatlan olvasók, hanem valóság. Eszembe jutott pedig a hódoló diszmenet alkalmából, melyet e hét első napján a koronás király előtt tartott a nemzet, a mely annyira szép, fényes, káprázató és nagyszerű volt, hogy azokat a királyi szavakat, melyek szerint „ilyen fényes látványosságot csak Magyarország produkálhat”: így hozta meg redakciónkba a táviró: „ilyen fényes látványosságot csak Magyarország produkálhat.” Vagyis a magyar királyi sürgönydrót kezelője nem akarta elhinni rólunk, hogy olyan fényes, káprázatos dolgot Magyarország képes legyen felmutatni. Akár csak a helypénzszedők nem hiszik el egy falusi jegyzőről, hogy az luxusból négyesfogaton jőjön be a pécsi országos vásárra.

Bizony szépen, magasztosan is kezdődött ez a hetünk. A hogy a nemzet bemutatta hódolatát a koronás király előtt: méltó zárköve volt egy ezredévek s magasztos kezdet a másik ezeréhez. És aztán mikor az új országházból a magyar törvényhozás mindkét háza odakisérte szent István koronáját a király elé s ott a királyi pár örömkönyekkel szemében szemlélte ezt a ritkaság képét és fogadta a nemzet hódolatnyilvánítását: kellett e ennél megragadóbb mozzanat egy ország ünnepéhez. S ezt mind magunk, magyarok, produkáltuk s még a királyi szemekben azokat a csillogó könyeket is a multunk, a

zünk csak vissza a hetvenes évek elejére, a mikor a dicső „szabadelvű“ párt még csak keletkezében volt s így még nem volt elég ideje a közérkölcöket megméte-lyezni, milyen megvetett páriái voltak a népnek azok, a kikről egy kis potya só-rózés, meg virslizés kisült; rajtuk száradt a „hurkás“ csufnév, a mely üldöző ré-mévé lett a megvendégeltnek s a meg-vendéglőknek egyaránt.

Tisza Kálmán azonban berendezte a pártkasszát és folyósította jelöltjeinek a százezreket fuvardíjra, ellátásra, zászlóra, jelvényekre, mert hát csak nem kívánhatja az imádott haza, hogy hű fia a választásra a saját költsé-gükön utazzanak, a magukét költsék s még a napszámukat is elveszítsék!

Persze az a fuvar- meg ellátási díj változott az idők és viszonyok szerint; voltak választók, akik a kapott fuvardíjon nemcsak bérelhettek, hanem örök áron is megvehettek egy-egy fogatot; ellátásra meg annyi pénzt kaptak, hogy azon akár hétszámra eldőlhetnek a kiállítási francia vendéglőben.

No de mindegy, a szabadelvű párt megtanította a választókat pirulás nélkül fogadni el a pénzt, a mikor olyan tetszetős ürü-gyeket eszelt ki a háborgó lelkiismeret elkábitására.

És most törvénybe iktatják a választások gyalázatát, a mely hitvány árucikké súlyosztotta már eddig is a törvényhozói mandátumot, de legalább még törvény-könyvünket nem rutította el.

Hát ha olyan nagyon a lelkükön fekszik önöknek, szabadelvű nagy jó uraim, a nép érdeke, és nem vehetik a lelkükre, hogy a választási székhelyre való vándor-lásból a választóknak költsége s anyagi károsodása származzék: miért nem szün-tetik meg a központi választások abszurd rendszerét, a mely valóságos népvándor-lásra kényszeríti a választó közönséget;

mi jelenünk, a mi hálánk és szeretetünk szülte!

Volt is invázió Budapestre ezen a hé-ten. Minden második ember Pestre készült. (És elment minden századik.) Még katonazenekarunkat is felcalták a millenniumi ki-állítás gyönyörei s most vagy két hónapig nem lesz részünk térzenében a sétatéren. Pe-dig ott áll már a díszes kioszk is, a mely csak a megnyitást várja. De hiába, mert nem kapott bele bérlőt a város, mivel bizony je-geskává és fagyalt kiméréseért senki sem akar bért fizetni, ha nem lehet sörrel, borral és egyéb ilyenmü frissítőkkel szolgálni a publikumnak. Igen bizony. Mert a fagyalt meg a jegeskává, ha még oly csinos ki-szolgáló mádi teszi is az asztalunkra, nem lelkesít, következésképp zsebeinket se nyitja meg. Hanem a jó sör, meg a bor, az lelkesít; még ha akár menyecske teszi is elénk. a kinek csak az az egy rossz tulajdonsága léte-zik, hogy — ura van.

Mert lenne ám annak az árva kioszk-nak is vendégserege, a mint van egy zenge-rájnak, a melyik egy bizonyos kávéház ud-varán produkálja „Fritz barátunk“-at, meg az „Utazást Óbudáról Pozsony“-ba. En-nek a zengerájnak tagjai egy pár vén róka az erősebb nemből s egy pár szinte vénecske példány a gyengéd nemből, s most — a mil-lennium évében — ékes hochdeutch dialek-

mért nem hozzák be a más államokban mindenütt bevált községenkinti szavazást?

Akkor nem lenne szükség se fuvar-díjra, se ellátásra, a választások is tisztességesebbek és a parlament is becsül-tebb lenne.

De mi lenne önökből, ha így eles-nének a leghálásabb vesztegetési ürügyektől s megbénulna a választásokat intéző egyik kezük, az a „jókedvűen adakozó“ jobbkez!

Addig, míg más ürügyet nem talál-nak, vagy a míg annyira nem súlyosztat-ják a közszemérmét, hogy a szabad vesz-tegetést a maga teljes meztelenségében lehessen törvénybe iktatni. Majd csak meg-maradnak a mostani „fuvarozási és ellátási“ rendszer mellett, mert hát mért ne üsse hebe-hóba annak a szegény választónak is egy kis pénz a markát, úgy is kivásalják azt önök aztán belőle ezerszeresen a man-dátum tartamának aranjeuzi szép napjaiban.

Hirek.

Pécs, 1896 június 13

Rezervisták.

Egy női munkatársunk örvendeztetett meg bennünket a következő alkalmi közle-ménnyel:

„Rezervista világot élünk. Pécs utcáin annyi a fess katonatiszt mostanában, hogy szinte egész napomat az utcán sétálva szeret-ném tölteni.

Hogy feszül az az csinos uniformis azokon a helyre gyereken!

Hajh, hajh, az uniformis. Ilyenkor mindig eszembe jut egy dal, a mit az uni-formisról olvastam valahol.

Nagyon tanulságos egy nóta ez, ezért hát ide írom:

Az uniformist ki nem állhatom.

(Pedig asszony vagyok!)

S az élet utját még csak járhatom,

Szemem rá nem ragyog;

Jobban esik, rá nézsem egyszer

Egy nyárszolgát civilre, —

Ha bár tudom, hogy mosolyom ott

Több hódítást kívánok!

tusban előadott szemérszedett banalitásokkal traktálják a publikumot. És ez a publikum oly nagy, hogy megirigyelhetné a pécsi nemzeti színház igazgatója is, a ki most megszo-rulva játszik Nagykanizsán s azon töpreng, hogy hova is megy a gőzös Nagykanizsáról, de — mindjárt?! S az a furcsa az egész dologban, hogy míg a hatóság az erkölcsös-ség szempontjából és talán az iszákosság ter-jedésétől féltve, a kioszkot árván hagyja áll dogálni, — addig ennek a zengerájnak német „sürgönyei“-t még a városháza folyosóján is kifüggesztik, hogy ott a rendőri fegyverek fogásán mindenkinek ékes német-magyar szö-veggel hirdessék, hogy a millennium évében vagyunk! Ne a részegesség és csendhábori-tás miatt a kóterba zárt rabok börtjének el lenőrzése miatt tessék érzékenykedni és vizsgálat alá fogni egy szegény embert, a ki e börtjitalom áthágásában nem hibás; hanem az ilyen erkölcstelen trupp estéire tessék el-járni és kizsuppoltatni őket a határból mind-járt az első „fényes diszelőadás“ után!

Vagy talán azért van olyan rossz kedv a torony alatt, mert június nyolcadika nem hozta meg a várvavárt kitüntetések? No, ne tessék kétségbeesni. Hiszen megvagyon írva, hogy „várt leány várat nyer“ s az is meg volt írva, hogy egyéb és még tömege-sebb kitüntetések a millenniumi kiállítás be-zárására várhatók. Hát csak tessék várni és

Mert az uniformis alatt
Könnyen gyulad a szív
(Igaz ugyan, hogy nem ismeri,
Mikép kell lenni hiv!)
Es győzelemre hivatott bár,
Ki uniformist hordoz,
Mégis meghódol mindenütt,
Hová ellenkép rontott.

Az uniformis hatása nagyszerű!
Bolondul érte asszony és leány,
Mi hát oka, hogy ki nem állhatom
És cseppet sincs hatása én reám?
Agyamra tódul sok szomorú emlék,
Ajkamról elszáll sok „ah“ és sok „óh“!
S úgy tetszik, mintha újra leány lennék
S eszembe jut, hogy nincs — kaució!

Az uniformist mert csak az szeresse,
Kinek van pénze — sok.
Az uniformis könnyen hódol,
S könnyen felejt, a mit fogadott.
De hogyha egyszer olyan helyt megy
lépre;
A hol van pénz, van hát — kaució!
Ott aztán lépen is marad
És mit sem ér a többinél a sok „ah“
és az „óh“!

Ez a vers az oka, hogy ma még én is férjhez menendő vagyok s a mai rezervista világ meg azt okozza, hogy irigylem az asszonyokat, a kiknek tartalékos tiszt férjük van.

Nem is állom ki tovább. Imádom az uniformist, de csak a rezervistákon. S ha egy rezervista kéröm akad, itt a közem, hozzá megyek feleségül. . . . .

Tessék pályázni!

Rózsika.

Napirend 1896. június 14-én

Naptár: vasárnap jun. 14. — Róm. kath. Vazul. — Prot.: Vazul. — Görög-kel. (június 2.) Nicefor. — Zsidó: Tamus 3. — Nap kél 3 óra 47 perckor; — nyugszik 7 óra 42 perckor. — Hold kél 6 óra 30 perckor reggel; nyugszik 10 óra 22 perckor. — Hétfő, jun. 15. — Róm. kath.: Vid. — Prot. Vid. — Görög-kel. (jun. 3.) Lucilián. — Nap kél 3 óra 47 perckor nyugszik 7 óra 42 perckor. — Hold kél 6 óra 50 perckor reggel; nyugszik 10 óra 45 perckor este

Időjárás: hőmérséklet 18 Celsius fok meleg; légnomás 750. Külátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változó felhőzet, zivatarok, enyhébb, keleten csapadék, később derülés és hőemelkedés várható.

Zsolnay-gyári tűzoltók mulatsága a Nemzeti Sörözőkban vasárnap d. u. 3 órakor

majd Pécs fejei is kapnak akkor kitüntetést, azért, amit Pécs város — nem állított ki. Hogy mi ez, nem mondom meg: hiszen már az orfeumban kuplét is énekelnek róla, csak tessék meghallgatni!

Különbén pedig lefolytak csendesen e hét napjai is. Pesten nagy munkában voltak a képviselők és tárgyalták a kuriai bíraskodást; az osztrák kvótabizottság is megírta újabb üzenetét, a melyben még mindig ragaszkodik a kvóta felemeléséhez s végre, hogy a gonosz szám teljes legyen: a delegációk is megkezdték üléseiket.

Lenn pedig nálunk, a jó vidéken, foly-nak az iskolákban a vizsgálatok, hirdelve, hogy közeledik a nyár, a vakáció, meg az aratás időszaka. Medárd napja jól viselven magát, nem kell félnünk a negyennapi eső-zéstől s így az aratáskor nem állnak majd vízben a buzakeresztek.

A mi ha másért nem, de arra is jó lesz, mert egygyel több okuk lesz az osztrák sógoroknak haragudni reánk, akik Lueger alpolgármesterrel az élükön még mindig üvöl-töznek ellenünk. Elmondanak bennünket min-dennek . . . a mi szavunk mi erre a sok go-rombaságra?

Csak ez az egy árva szócska: te — német!

Kövágó Örs.

Műkedvelők egyesületének szünetelődése a Haty-
tyuban vasárnap este 8 órakor.

Papszentelés a székesegyházban vasárnap reg-
geli 8 órakor.

Szigetkövárosi ismételőiskolában hittan és orsz-
tályvizsgák vasárnap reggeli 8 órakor.

Zeneiskola vizsgálat vasárnap délután 3 óra-
kor a belvárosi iskolában.

Szövegi magánvizsgálatok a főgimnáziumban
vasárnap reggeli 8 órakor.

Írásbeli érettségi vizsga a kereskedelmi isko-
lában.

Kántorválasztás az izr. hitközségnél hétfőn.

Szövegi érettségi vizsga a kereskedelmi iskolá-
ban hétfőn.

Vizsgálatok a polgári leányiskolában és a szig-
etkövárosi népiiskolában hétfőn.

Hittanvizsga a főgimnáziumban és a belvárosi
fiúiskolában hétfőn.

— **(Papszentelés.)** Csélik Nán-
dor felszentelt püspök, budapesti érseki hely-
nök ma délelőtt 9 órakor folytatta a papszen-
telési szertartás sorrendjét s ez alkalommal
a csütörtöki a négy kisebb rendet fejezt
papjelölteket a székesegyház főoltáránál szer-
papokká avatta. Holnap, vasárnap, lesz az
áldozópappá szentelés, a mikor is a székes-
egyházi nagymise 8 órakor kezdődik s utána
kilenc órakor az érseki helynök elvégzi az
áldozári szentelést s beszédet is intéz a fel-
szentelt papokhoz.

— **(Ováció.)** A bányatelepi daloskör
ma (szombaton) este fél 9 órakor Wiesner
Rajmár bányavezető tiszteletére ab-
ból az alkalomból, hogy a király a Ferenc
József rend lovagkeresztjével tüntette ki,
szereadót ad, melyhez a lampionokat a pécsi
dalárda fogja szolgáltatni. Az összejövetel este
nyolc órakor történik a D. G. H. Társulat
József-utcai helyiségében. A dunagőzhajózási
társulat tisztviselői holnap (vasárnap) délelőtt
fognak tisztelni a kitüntetett igazgatónál.

— **(Érettségi vizsgálat.)** Tegnap
értek véget a főreáltagozóban az érettségi
vizsgálatok. Jelentkeztek 16-an, akik közül
egy az írásbelin elbukott, tehát szóbelit tet-
tek 15-en; ezek közül 3-an, névszerint Lau-
ber, Visnya és Strausz jeles eredménnyel
állották ki a vizsgálatot, egy visszavetett,
11-en pedig egyszerűen éretteknak nyilvá-
nítottak.

— **(A baranyamegyei gasda-
sági-egyesület)** tegnap délután fél ötökör
tartotta igazgató választmányi ülését Otócska
Géza elnöke alatt. Legelőbb is beszámolt
az elnök az egyesület kollektív kiállításáról,
melylyel a millenniumi állatképzésben részt
vett és a mely négy kitüntetést hozott az
egyesületnek, u. m. egyet kapott maga az
egyesület, egyet Brázy Kálmán, egyet Otócska
Géza, egyet pedig Werner nyomjai gasda,
valamennyien simmenthali teheneikért. A be-
jelentés örvendetes tudomásul szolgált, csupán
az ad szomorúságra okot, hogy a kiállításai
marha állományban, különösen a IV. sz. is-
tállóban kiütött a száj- és köröm fájás. Esu-
tán a gazdasági egyesület felügyelete alatt
álló tenyésztés-alap számadása terjesztetett be.
Készpénzben van 250 frt, állatokban 4500
frt. Az egyesülethez tenyészállatért forduló
szegényebb községek az árak 10% enged-
ményt kapnak. A földmívelési miniszter 30
drb. simmenthali bikát és 50 drb. kisjendi
faj sertésbikát bocsátott az egyesület rendelkezésére. Csak községek kaphatnak belőle.
Augusztus hó második felében a gazdasági egyesület részére a kiállítás tanulmányozására nagyobb
kirándulást tervez az egyesület, mire nézve
a körözvények ki fognak bocsátatni. Több
apróbb ügy elintézése után a választmányi
ülés 6 órakor véget ért.

— **(Aranymise.)** Nem régen jeles-
tük lapunk hírvivőjében, hogy június 11-én
a mohácsi egyházkerület papsága ünnepélye-

sen fogja fogadni Troll Ferenc, cím. püs-
pököt és nagyprépostot, Csélik József lan-
csuki plebános, aranymiseje alkalmából. Csak
hogy véletlen megakadályozta a püspök
kijövetelét, mivel tudvalevő, hogy jelenleg
illusztris vendége van. — Csélik Nándor
érseki vikárius. Azonban e hiányban a szerető
paptársak óhajtottak segíteni; a mennyiben
mégis is nagy számban megjelentek, s így
az ünnepeltnek fényes aszisztenciát nyujtot-
tak. Manuduktor volt: Eberling Mátyás,
babarcai esp. pleb; ceremoniárius: Obadih
Ferenc nagy nyárádi plebános; diacon és
subdiacon Lipovcsevics Laurus és Zombori
Caesar, mohácsi zárdafőnök és vicarius; thu-
riferek: Gehring Fülöp és Bundalla
Béla plebánosok; acolythusok: Dióssy Jó-
zsef és Szommer Gyula segédlelkészek.
Az ünnepély a plébánia lakból a templomba
menő diszmenettel kezdődött fehér ruhás le-
ányok kíséretében kezökben égő gyertyákkal.
Evangelium után igen szép és megható szent-
beszédben gyönyörködtek a jelenvoltak, a
melyet Hofmeister Ferenc mohácsi
káplán tartott. Majd meg Huber Mihály
szépen kiképzett leánnyal adott egy gyö-
nyörű egyházi éneket, a melyek közül ki-
tűnt a tanító leányának „Graduale“-szólója.
A nagyszámban megjelent egyháziakon kívül
világiak is voltak jelen, kik szintén melegen
üdvözölték az érdemekben megőszült arany-
misést, Közülök jelen voltak: Trixler Károly
főszolgabíró, Sey István jegyző és Vaszt Ká-
roly polg. anyakönyvvezető. A szépen sike-
rült ünnepély bizonyára élte végéig élénk
emlékezetében lesz az ünnepeltnek.

— **(Dalestély.)** A pécsi Dalárda első
nyári dalestélyét f. hó 27-én rendesi pártoló
tagjai részére a Nemzeti Kassinó kerthelyi-
ségében, melyet a Kassinó igazgatósága kés-
séggel engedett át a Dalárda céljaira ez
alkalomból. A dalestély műsora a következő:
„Honfi dal“ Huber Károlytól; „Tavas“
Vilhelm Károlytól; „Árvalányhaj“, Festetich
Andor gróftól; „Hajósdal“, s végre a „Pécsi
Dalárda indulója“ Wachauer Károlytól. A
dalestélyt természetesen tánc fejezi be a
Kassinó fényes tánctermeiben.

— **(Jogtudori szigorlat.)** Ifj. Eöt-
vös Gusztáv, végzett joghallgató s pécsi
szolgabírói közgazgatási gyakornok a bu-
dapesti tudományegyetemen tegnap állotta ki
az első jogtudori szigorlatot szép sikerrel.

— **(Az iparostanulók záróvizs-
gálatáról.)** Előző számainkban már meg-
emlékeztünk a pécsi iparostanulók évről-
vizsgálatairól. Tegnap (pénteken) folyt le a
négy napra beosztott inas examenek utolsó
napja, a mennyiben az előkészítő b) továbbá
az I. A) és II. A) osztályok vezetői e napon
számoltak be tíz havi fáradságos munkájuk-
ról, Schneider István iparisk. igazgató,
több ipartestületi tag s néhány vendég sze-
mélyes jelenlétében. Tekintve az iparostanulók
éretlenségét, erkölcselenségét, pajzánkodását,
hogy ne mondjuk — vallástalanságát —
bizony tisztességes munkát végeztek tanítóink,
amidőn paedagogiai szakismeretükkel s tapin-
tatakkal annyira vihették, hogy még a nem
szakértő hivatalos és nem hivatalos közegek
megelégedését is többé kevésbé sikerült meg-
nyerniök. Tudósítónk jelentése szerint az
iparostanulók a több év előtti kezdetleges
állapotokhoz képest oly fegyelmezettek s az
értelmség oly színvonalán állanak, hogy
maga Mártonffy Márton az ipariskolák
főfelügyelője is mint a szerűnek ismerte

el a pécsi ipariskolák mai állapotát. Általában
az inasok idei záróvizsgálata minden tekin-
tetben kielégítő volt. A vizsgálatok végén
az elnök igazgató a rendelkezésére bocsáj-
tott jutalmakból értékes könyvekkel s 50 kr.
értékű koronákkal tüntette ki a legsorgal-
masabb tanulókat. Ehhez Sirisak a Andor
az előkészítő b) osztály főnöke is hozzájárult,
amennyiben az általa szerkesztett „Magyar
Közmondások Könyve“ c. művéből két pél-
dányt osztott ki két oly tanítványának, kik
példás magaviseletükkel egész éven át min-
tául álltak tanulórsaiknak.

— **(Kerti-ünnepély.)** A pécsi építő
szak- és segéd munkások szakszervelete f. hó
28-án a Decei féle kerthelyiségben (Gyár-utca
7. szám) a pécsi munkásokégyesület dalkara
közreműködésével szavalattal és táncal egy-
bekötött kerti ünnepélyt rendez. Ez alkalom-
mal színre került a „Félenk asszonyka“
című vígjáték, Halászek Jani, Borné
Anna és Halászek Mari közreműködésé-
vel. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor.
Belépti-díj 20 kr.

— **(Tolvaj asszony.)** Ma délután a
a siklósi-oroszáguti Bagoj-féle kocsmában lo-
pás történt. Valami Nagy Julianna nevű
ócsárdi illetőségű parasztaasszony kiment a
kocsmából az udvaron levő kocsiállóba s
onnan Törleki Anna ócsárdi és Nagy
Sándor matyi illetőségű lakosoknak, kik a mai
hetivására bejöttek, a kocsiját felkutattva,
az elsőjéről egy nagykendőt, a másodikról
egy asztalterítőt vett le, a miket az illetők
épen ma vettek. A lopásról a rendőrségnél
a károsultak jelentést tettek, onnan egy rendőr
kiment s a gyanuba vett asszonynál meg is
találván a lopott tárgyakat, bekísérte az as-
szonyt a rendőrséghez a hol egyelőre a bört-
önbe került.

— **(Furfangos család.)** Furfangos
módon csapta be ma délelőtt egy eddig még
ismeretlen leány a Tettye-utca egyik házában
háziasszonyát. Assal kezdődött az eset, hogy
mikor a ma délelőtti eső közben kinézett az
egyik lakó a kapun, hát a ház előtt ülve
talált egy leányt. A leány ott ült a szakadó
esőben és látassott rajta, hogy idegen, nincs
hová mennie. A házbeliiek sorban kimentek
a csodájára; megsajnálják és behívták a
házba, hogy ne áztassa magát ott künn az
esőben. A leány be is ment s egy kissé ma-
gához jöven a didergéstől, mi átázott ruhái-
ban elővette, azt mondta, hogy éhes s előve-
vén a zsebéből tizennyolc krajcárt, megkérte
a háziasszonyt, hogy hozasson azért húst és
főzson neki egy kis jó meleg huslevest. Per-
sze, a jószívű népség közül egy asszony
mindjárt elszaladt húsért. Elszalatt astán az
idegen leány elbeszélte, hogy ő bizony nem
idevaló, hanem abaligeti és gazdag szülők
gyermeké; de az apja nemrég házasodott
meg s olyan gonosz mostohája van, a ki sok-
szor elkergeti a hástól. Hogy megmutassa,
miserint gazdag, a házbeli gyerekeknek
mindjárt adott is cukorra egy-egy krajcárt s
ekkor előhosta, hogy itt Pécsen bérmeálás
lesz, van-e már bérmeanyjuk a gyerekeknek,
s mikor hallotta, hogy nincs, ajánkozott,
hogy ő lesz s a legnagyobbat elő is vette,
hogy ő most asszal elmegy s vess neki a
boltokban bérmeajándékul egy szép ruhának
valót. Igen ám, de hogyan menjen abban az
elázott, sáros ruhában, a mi rajta volt? A
jószívű háziasszony nosza segít rajta, szép,
tizforintos selyemkendőjét adja a vállaira,
másik kendőt a fejére, egy kötöt előbe s el-
ereszti a kis lánykával együtt. Már dől is
elmúlt régen, mikor hazakerült a kis lány
— egyedül s elmondta, hogy anéni leültette
egy padra, hogy ott várjon rá, mindjárt viss-
szajön. De bizony nem jött vissza. Ekkor
kezdett eszmélni a becsapott háziasszony, de
már későn; a bérmeanya-jelölt megázott s
furfangos módon kicsalt értékes ruhákkal.
Most a rendőrség keresi az ismeretlen csalót.

(A pécsi kath. legény-egylet) működvelő osztálya f. hó 28-ára tűzte ki Szigligeti Ede „Liliomfi” című közkedveltségű bohózatának színrehozatalát. A szerepek ügyesen vannak kiosztva, nevezetesen: Szilvai professzor: Langer Alajos. — Camilla: Hermann Mariska k. a. — Mariska árva: Köpf Annuska k. a. — Liliomfi: Ernhoff Nándor. Szellemfi: Motill János. — Schwartz pesti fodrász: Németh Jenő. — Adolf fia: Schwartz Gábor. — Kónyai tegledi korcsmáros: Glazer Mihály. — Erzsike leánya: Felber Lujza k. a. — Gyuri pincér: Frikkel Sándor. — Szomszédasszony: Gerényi Terka k. a. — Urfi: Beyer I. — Vendég: Konrád Antal. A próbák 3—4 szereplő ügyességét igazán megbámultuk. De előre nem áruljuk el, nehogy elbizzák magukat. Valóban nem tudjuk előre megmondani, Bogdy bácsi, a mestertük remekelt-e, vagy olyan temperamentumos működvelőkkel állunk-e szemben, kik e minden ízében kiváló ügyességet igénylő szerepeket működvelőktől nem várt sikerrel kreálják. Az előadás után tánc következik, melyhez a talp alá valót Kórodi Károly zenekara szolgáltatja.

(**Felekezetenküliek.**) A szabad vallás gyakorlatáról szóló törvénynek egyik sok vihart okozott szakasza értelmében tudvalevőleg bárki is megcselekedheti, hogy kilép minden vallás kötelekéből s felekezetenkülivé lesz. Ezt a szakaszt a törvénynek tudtunkkal eddig nem nagyon sokan vették igénybe, ma azonban szegzárdi levelezőnk egy egész sereg a felekezetenküliségre vágyó emberről ad hírt. Pakson ugyanis a napokban 80-an állítottak be Rasovszky Julián főszolgabíróhoz, kijelentve előtte egész határozottan, hogy ők elhagyva vallásukat, felekezetenküliek akarnak lenni. A főszolgabíró a bejelentést tudomásul véve, jegyzőkönyvet vétetett fel velök és az esetről felsőbb hatóságának sürgősen jelentést tett. A Pakshoz közel fekvő Györköny községben is mozgalom indult meg a lakosság körében, hogy többen felekezetenküliekké lesznek.

(**Beverték a fejét.**) Köpönyeg Péter, Jókai-téri honpolgár, tegnap este vitába elegyedvén egy korcsmában, fültövnön ütöttet. Köpönyeg kifordult a korcsmából s csöngetett a közellakó orvosnál. Az kiszólt az ablakon: „Mit akar?” „Fültövnön ütöttek a korcsmában, tekintetes uram, azt kellene meggyógyítani.” „Menjen kend haza; a fültövnöütés még nem olyan nagy baj.” „Nem nagy baj?” — szólt bámulva Köpönyeg. — Hát mi a baj?” „Hát, teszem azt, a fejbeverés.” Ezzel az orvos elment az ablaktól. Félóra múlva megint csönget valaki. Az orvos idegesen szól ki: „Ki az már megint?” „Én vagyok, tekintetes uram.” Az orvos megismeri Köpönyeg hangját. „No mi kell már ismét?” Köpönyeg leveszi a kalapját s odatartja véres fejét az orvos elé: „Megvan már. Beverték a fejemet is.” Természetesen, a rendőrséghez kellett panaszra mennie bevert fejével Köpönyeg Péternek, a hol aztán előadta, hogy két jó cimborával kikötött s az egyik fültövnön ütötte s kidobta a korcsmából. Később megint visszament, mert nem akarta engedni magát; ekkor meg a másik jó cimborá vágott egy boros üveget a fejéhez úgy, hogy menten elborította a vér. A verekedő emberek ellen folyik a vizsgálat.

(**Juniális.**) Az alakulóban levő „Szabolcs-bányatelepi polgári társaskör” f. hó 21-én a Zeigmond-akna mögötti erdőben, közvetlen a bányagondnoksági iroda mellett jótékonycélú juniális-ünnepélyt rendez. Indulás zenészóval reggel 9 órakor a kör helyiségéből (Szabolcs bányatelepi társas vendéglő.) A zenét a Zsolnay-gyári tűzoltó-zenekar szolgáltatja Hrusa János karmestar vezetésével. Belépti díj személyenként 20 kr. Családok 50 kr. Jó italokat és hideg ételeket a kör maga szolgáltat ki. A tiszta jövedelem jóté-

kony célra (könyvek, ruhaneműek stb. valóban szegény munkások gyermekei közti kiosztására) fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

(**Kéménytűz.**) Tegnap délután hat óra tájban a József-utca 34. sz. alatti ház egyik kéményében tűz ütött ki. A füstölgő kéményből felcsapódó tüzlángokat a toronyór észrevevén, telefonon jelentést tett a tűzről a központi tűzoltóságnak, honnan aztán ki is ment egy szakasz tűzoltó a helyszínére és a tüzet nyomban ártalmatlanná tette. Mint a tűzvizsgálatból kitudt, a kéménytűzet a kémény rozssasága okozta, amennyiben a füstfelvezető rövidsége miatt a kéményben már nagymennyiségben összegyűlt a korom a szikráktól tüzet fogott és meggyuladt. Az intézkedés a kémény tűzmentessé tétele iránt azonnal megtörtént.

(**Elvesztett cselédkönyv.**) Nagy Anna, kercseligi illetőségű szolgálóleány, cselédkönyvét, melyet a kaposvári szolgabírói hivatal 1887-évből állított ki, elvesztette Pécsen. A rendőrkapitányság intézkedett, hogy az elvesztett helyett új cselédkönyvet kapjon a leány, az elvesztett cselédkönyvet pedig megsemmisítettnek jelenti ki, nehogy valaki, ha megtalálja, Nagy Anna nevében felhasználhassa.

(**Rajtavesztettek.**) Bármennyire ellenőrizi is rendőrségünk a koldulási tilalom betartását, mégis akadnak hely és foglalkozás nélküli csavargók, a kik koldulva járnak be a házakat. Ma reggel is két ily csavargót fogott el a rendőrség, az egyiket a szigeti-országuton, a másikat a pálya-utcán, a kik szintén koldultak. Azonban rajtavesztettek s most egyelőre a rendőrség börtönébe kerültek.

(**Életmentő ölelés.**) Tegnap este 10 óra tájban egyik Mór utcai uriház cselédszobájában csaknem tűzveszedelem áldozata lett a házicseléd. A szoba lámpása kialvó féltben lévén, a leány fogta a petróleumos üveget és a lámpást meg akarta tölteni. Az égő belet nem oltotta el, mert szükség volt a világosságra, hogy meg tudja tölteni a lámpást. A petroleum azonban az égőlámpabéltől felrobbant s a leány ruhája egyszerre lángot vetett. Szerencsére a leány nem volt egyedül; egy nyalka baka gyerek, állítólag az unokabátya, vacsorázott nála s ez a tűzveszedelem láttára nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a megrémült leányt karjaiba kapta és addig ölelte, szorongatta két erős karja között, míg a tüzet fogott ruha lángja elaludt s félbédre helyette az a másik — láng, mely csakhamar feledtette a leánynyal, hogy milyen veszedelemben volt és pihenést adott neki az életmentő unokabátya dobogó, széles mellén sokáig, sokáig.

(**Pórujlárt szeladon.**) Van egy kosárkötőlegény Pécsen, a ki természetben ugyan szereti a kosarakat, melyeket el lehet adni, de azokat utálja, a miket — neki adnak. Végre mégis addig udvarolt mostanában egy menyecskének, hogy nemcsak kosarat nem kapott tőle, sőt még pásztoróra is engedélyt nyert. A pásztoróra azonban rosszul végződött. Alig turbékolott tegnap este pár percig a szerelmes pár együtt, hazajött a — férj. A megrémült kosárkötő megrémülve sietett a férj elől az ajtó mögé, majd ki az udvarra, farakások oltalmába s onnan a kapu tetején ki az utcára. De innen már visszarántotta a férj erős marka s egy husággal ellátta előbb utraivalóval s úgy engedte menekülni. S a pórujlárt szeladon ma felkötött karral volt látható az utcán, élő és visszaretentő tanubizonyságául annak, hogy inkább kapjon az ember menyecskétől is kosarat, mint egy férjtől — husángot.

(**Szörnyű veszedelem.**) A rácvárosban szörnyű veszedelmes história történt ennek az esős, szeles napnak a délutánján. Ismered a tájt, hol nem a citrom, de egy

kackiás menyecske virit s méri a vendégeknek fukszinmentes, mégis piros, tűzesítő borát? Nos hát e tájon esett meg ez a nagy eset a következő módon: A hős volt egy vállalkozó, merész legény, a ki nagy ügyességgel szokta utánózni az ólommal ezüstözött fehérvári bicskát, s dacára ennek, nem bicskás, de késes mestersége van. A napi munka hevében hősünk megszomjazván, beállított a korcsmába s ott csakhamar egy asztal mellett iszogatta a jóféle vörös bort, melyet az a kackiás menyecske vitt neki, a kire mód felett szeretett nézni. Az egyik üveg vöröst követte a másik, meg a harmadik s rövid egy óra alatt sok-sok üres üveg állt az asztalon s a korcsmárosné piros papucsá mindig ingerlőbben kacintgatott elő a fodros szoknya alól. A bor is tüzes, a legény is tüzes, s az a pici piros papucs is olyan ingerlő. . . Nem tehet tudni, hogy történt, elég az hozzá, a legény olyant mondott a csinos korcsmárosnénak, meg talán tett is, hogy ugyancsak dolga volt egyszerre a piros papucsoknak. Azok bizony villámgyorsan lekerültek a pici lábokról és a korcsmárosné kezeiben ugyancsak pattogtak a legény koponyáján. Ez se vette tréfára a dolgot és elmenekült eszeveszett ugrások közben, mint a tettenért tolvaj. Megnyugtatóul kijelentjük, hogy a rendőrség nincs nyomon s ez ügyben egy rácvárosi törzsvendégekből külön e célra delegált bíróság fog itélkezni.

(**Borjuberetválás.**) Egy szomszéd kis községben beállit a borbély műhelybe a szűrös atyafi: „Borotválnak-e itt marhat?” kérdi tisztességgel. „Igen is kérem alásan, csak tessék leülni”, siet felelni szolgálatkészen az egyik legény. „Nem ilyen marhat értek, hanem olyat ni” böki ki az ujjával az üvegajtón egy a kocsisaroglyába kötött borjura a gazda. „Hát . . . olyant . . . igenis, olyant is, kérem alásan. És miért?” Mert a törvény mondja. Nem tudom, kinek az igaz tulajdona volt, mikor én vettem? Meg kell nézni, nincs-e — billog a busa szőre alatt” És a borjut csakugyan megborotválták. Hogy találtak-e a bőrén billogott: arról hallgat a krónika.

(**Boldog feleség.**) Kelemen Péter, egy körülbelül 55 éves polgártársunk, mosolygó arccal állított be ma a kapitány elé, mondván: Uti passzust instálnék, kérem alásan. Menni kell má' megint az után a rossz asszony után. Tetszik tudni, hogy má' többször eszökött. Éccő Bródból, éccő mög Belgrádból hoztam elő tavaly nyáron. — „Miért szeret a ked asszonya szököni?” — kérdi a kapitány. „Tetszik tudni, csak egy hiba van: öregöl engem. Még mindig fiatalabbal szökött meg, mint én!”

(**Szolgáló dráma.**) Hol is történhetné ilyen sötét esemény másutt, mint a kaszárnya-utcai kut mellett, az atáji szolgáló leányok Mekkájánál. A mindenség keretén tegnap lefutott szent napnak estején Klári és Vica, no meg az András, már mint a Vica legénye, végtelen lármás jókedvel, fülhasogató s vihánkoló röhögések közepette mentek-mendegétek a kuthoz — hivatalos minőségben — vizért. A célhoz érve, András a mint dukál, elveszi Vicája kezéből a kantákat és szíve választottja helyett ő maga megyen a nagy sáron keresztül a csurgóhoz a csebreket megtöltendő. Az előzékeny legény, a megtelt edényekkel a lehető leányzókhöz visszatért s most már újból hárman folytatták a konyhai életből merített vicceket s mosogatós dézsa szagu enyelgéseket. Egyszer a Klári odafordul az Andrásához és nyájaskodva „aszongya” neki: „Eredj már hékám, hozz nekem is vizet, nem akarom a vadonat új bársony papucsomat besározni.” A legény egyet sandit a Vica felé s azt mondja: „Megtehetem.” De bezzeg tüzesen föl pattant e szóra a Vica és most már ő „aszongya”, hogy: De bizony az András csak nekem hékásom, a tied otthon

van, a — Kóbikád . . . No hogy nem hoz az én legényem senki más lányának vizet. Abból te Klári nem iszol! Teszed le azt a kannát. — Képzhetni, hogy a Klári nem maradt adósa Vicának s pár perc múlva a két előbbi jóbarátndó olyan ádáz szóharcot vitt egymással, milyent még Arany János Péter-Pálja sem vitt véghez hajdanta az ismeretes fülemüle fütty miatt. És valamint ségesen az a bizonyos két régi szomszéd sem maradt meg a szóbeli tárgyalás mellett, azonképen a Vica és Klári is „ölbe mentek, hajba kaptak, öröme a szentnapnak“ s vizmerítő publikumnak, kik utoljára mégis csak megszánták az egymást tépő nőroslánokat és elválaszták egymástól. Hát András, a Vica hékása?! Ó kelme pedig egész egykedvűen pödörte a bajsza hegyét, még csak a kis ujját sem mozdította meg a dráma alatt. Ilyenek azok a gonosz férfiak!

Közgazdaság.

A vincellér iskola érdekében.*)

Mai nap, midőn hazánk minden szőlőterülete a filloxera által, ha nem is még végveszélyvel, de legalább is biztos pusztulással fenyegettetik, mindenki ajkán hordja ezen jelszót: „a szőlőket fel kell ujitani!“

És ez a felújítás pedig abból állana, hogy a honi fajú szőlővesszők helyébe az ugynevezett amerikai szőlővessző egyik vagy másik faja volna alanyokul használva, a honi fajnak később való beoltására.

Jól van ez mondva, de jobban tetszenék az, ha a szőlőbirtokosaink nem összedu-

*) Kis-Köszegről kaptuk ezt a közleményt, melyet azzal a fölvilágosítással tesszünk közzé, hogy talán jó lenne azokat az ifjakat, addig is, míg azon a vidéken vincellér-iskola létezne, a pécsi vincellér iskolába küldeni, a hol van hely elég.

gott kézzel — tisztelet a kevés kivételnek — várnök a „sült galambot“, hanem a „kárvallott gólya“ erős buzgalomával is látnának szőlőiknek felújításához, mert a szőlőnek:

„ . . . élnie kell, . . .

S örökre, mint tavasz virulni!“

De itt a bökkendő — mert a szőlőknek eme felújítása szakismeretet feltételez, a hol pedig nincs — mondja a kis Szekeres, ott ne keress.

Kárvallott népünk pedig újjából nem szophatja ki az arra vonatkozó tudományt, miután annak nem is volt és nincs is sem a községben, sem a járásban, de meg az egész megyében alkalma azt elsajátítani.

Azok a vándortanítók, kik a kormány megbízásából itt-ott a filloxera által sujtott lakosoknál megjelentek, azok egy szűk territoriumra szorulva, jobbara rövidesen és inkább elbeszélő elméletre fektetve a fősulyt, kevés eredményt produkálhattak, bár fáradságos munkájuk többet is érdemelt volna és az a kevés szellemi haszon is, melyet még is „sikerült“ a szőlős gazdák fejébe átültetni, csakhamar az eipárolgásnak adták magukat.

S így maradt minden a régiben, a mint volt, anélkül, hogy csak egy lépéssel is mentünk volna előre a kitűzött cél felé.

Pedig ez nem valami kecsegtető állapot!

E bajon gyökeresen és alaposan csupán a filloxerás vidékeken felállítandó vincellér iskola segíthetne céltudatosan és sikeresen.

Csupán csak ez nyújthatná azokat a gyakorlati utmutatásokat, tanításokat eredményesen, a melyek a kárvallott szőlőbirtokosainkon segíteni vivatvák.

Egy ilyen iskola felállítását vidékünkön pedig, nemcsak a szőlőgazdák egyéni java sürgeti; hanem hangosan követeli azt a társadalmi, sőt az állami életünk existenciája is. Életkérdéssé nőtte ki már magát ez az

általános óhaj, mely, hogy mielőbb a megvalósulás stadiumába lépjen, minden kárvallott szőlőbirtokosnak forró napi imája

Tette kell, hogy sarkantyusson — a szőlőinkre vonatkozó — jobb jövő reménye, hisz az ember természetébe már a jó Istentől be van oltva, hogy mindent a jövőért tegyen és a szőlőink felfrisítésére célzó jelen munkánk sikerét fogjuk is a jövőben élvezni, ha egy ilyen vincellér iskola felállítása érdekében mozgalmat indítunk, illetve annak felállítását a magas kormánytól mielőbb sürgetni fogjuk.

E nélkül nem boldogulunk.

Hogy népünk könyvekből, szak- és folyóiratokból megszerezze a szükséges tudnivalókat, az merőn fixa idea.

A vándortanítók pedig szinte nem lendíthetnek a szomorú bajon semmit, vagy pedig édes keveset.

Ez tudni való dolog.

Azon kipkedés-kapkodás, melyet néhol tapasztalunk igyekvő, szorgalmas szőlőműve-seinknél, kik saját szedett-vedett tanulmányaik, illetve ismereteik után indulva hozzáláttak szőlőjeik felújításához, nem sok jóval kecsegtethetnek bennünket, mert azok is csakhamar belátták, hogy rendes, alapos iskolázás nélkül nem ér semmit, vagy legalább is nem sokat ér a fáradságos, izzadságos dolguk. És emellett a sok utánjárás, kérdészködés, tudakolás és az ezzel járó költségviselés, inkább elszomorító aggodalmat okoz nekik, mint lelkesültséget a további munkához.

Ez nem jól van így.

A szőlőoltási tanfolyamok költséges volta és rövid ideig való tartása miatt (mely idő alatt, az amerikai szőlőplántálás minden fázisait, a talaj kellő felismerését, az alany helyes megválasztását, sőt mi több: a g y a-

alkotják Jenikót, mely egyike a Bosporus partján fekvő városoknak, bár szépségre nézve csaknem a legutolsó közöttük. Most még csaknem teljesen kihalt; lakói, úgy látszik, nem igen szokták munka közt üdvözölni a felkelő napot, mely pedig annyi áldást hint mezőikre. Csak a kóbor kutyák járnak utcáról-utára, csontot, vagy valami éhségcsillapítót keresve a porban és a kapuk szemétrakásai között. De még sem nyugszik már az egész falu, künn a legszélső házak kapui egymáután nyílnak meg, s nyalka lovasok nyargalnak ki rajtok, némelyen bő redőzetű török öltöny, másokon francia piperés ruha. Mindnyájan egy nagy ház felé tartanak, mely éppen csak hatalmas tömegével tűnik ki társai mellett, tisztaságra, csínre nézve hasonló lévén hozzájuk.

Lépünk közelebb e korai ébredőkhöz. Magyar szó hangzik ajkaikról, magyarok ők maguk is; a szabadságharc száműzöttjei. Ott táncoltatja magát Ilosvay, ott tartja szóval Zay Pápay János uramat; a nemes tekintetű férfi itt Forgács gróf, kinek ajkán örökös mosoly honol; mellette az udvarmester, Zsibrik uram, áll mély beszédbe eredve Horváth Ferenczel.

Csendes, békés emberek ők; kiknek arcán mindig honol egy kis háboru, ajkukon mindig ül egy kis elkeseredett guny, fátyolozott hangjukon mindig lehet észrevenni egykevés levertséget. Egy nemzet vértanúi ők, kik hazájokból száműzve, idegen nép kegyére szorultak, idegen földön keresve nyugalmat, melyet honukban a fárasztó harc után megtagadtak tőlök. Élő tanúi ők a zsarnok hatalomnak, az emberi állhatatlanságnak és szőszegésnek, kik most is hiu reménnyel

— Háboru kell nekünk! ez volt Chalil nagyvezér jelszava.

— Békére, áldásos békére van szükségünk! hangoztatta egy másik párt, melynek feje Ibrahim kalmakán volt.

— Élet vagy halál! kiáltotta mindkettő az egymás elleni küzdelemben, mely akkor folyt legnagyobb hévvel, midőn Rákóci övéivel Drinapolyba érkezett. Végre is el kellett dőlnie a harcnak, melyben a béke-párté lett a győzelem s Chalil elbukott. Mire is gondolt a jámbor, midőn egymásután veszté el csatáit az ellennel szemben s mégis folytatni akarta? Ez volt Chalil felett a bucsuszó, kit kis-Ázsia belsejébe vittek nyugalomba; utóda pedig Ibrahim kalmakán lett, a császár veje. És az írődeákából lett fővezér hogyan kedvelte volna a kardot toll helyett, a puskaport porzó helyett s az ágyuk bömbölését tolla percegése helyett. Mindjárt kineveztetése után megkötötte a békét a győztes németekkel — husz évre.

— No most már, bátyám, csakugyan vége minden reményünknek, szólott Ilosvay uram a hírt meghozó Pápayhoz.

— Nem megmondtam, hogy az az asszony még veszedelmes lesz; hiába, nem való asszony kezébe az országolás. Ha ő nem ösztönzi a kalmakánt, a mint hallottam, bizony még most is kalmakáné. Így pedig mindig jobban közeledik a trón felé; kardomra, ha így folytatja, talán még a császári bibort is férje vállára fogja helyezni.

Zay e megjegyzésére nem jött senkinek sem mosoly az ajakára. Szomorúan nézték a reménytelen

korlati okulást, az előnyt szembeötlően és kellőleg tapasztalni lehetetlen, se nyújthatnak elég garanciát szegény népünknek a biztos sikerhez.

Mert aki elmehetne, illetőleg a kinek költsége volna hozzá oda elmenni, az öregénél vagy beteg voltánál, vagy házbajok miatt marad onnét távol.

Arra, hogy gazdáink felserdült fiaikat küldjék oda felügyelet és vezető nélkül, viszonyaink nem érelték még meg ezen eshetőséget.

A szegény szőlőmives, napszámos pedig honnét teremse az ahhoz való költséget?

A tanítók, a nép e hivatott támasza pedig hivatalánál fogva, vagy tán ők is vagyoni helyzetüknél fogva kénytelenek hon maradni.

De ha a kárvallott vidéken volna egy ilyen vincellér-iskola felállítva, ugy kevesebb költséggel és idővel, többször lenne az felkereshető, aminek pedig áldásos volna nem szorul bizonyításra.

E mellett az ifjabb nemzedék évről-évre mind nagyobb és nagyobb számban volna kiképezve és így rövid pár év alatt a vidék egész generációja volna megnyerve és alaposan kiképezve a jövő ügyének.

A vidékünkön fellállított vincellériskola áldást hozó haszna tehát kétségtelenül el van ismervé.

Már most rövidesen összegezzük ama előnyöket, melyek az ilyen vincellériskola felállítása hárit a szegény kárvallott szőlős gazdáinkra.

1. Ifjaink alapos kiképeztetését, az öregebbek pedig alapos tapasztalást szerezhetnek a szőlőtelepen.

2. Alkalmom lesz megfigyelni, hogy vidékünkön elterülő különböző talaju földbe mely alanyok alkalmaztassanak?

3. Könnyebben és bizalomteljesebben juthat a közönség ugy az alanyokhoz, mint az ojtott, kész tőkékhez.

4. Egy kis utánjárással kibővítheti a netalántán hézagos ismereteit a kezelésre vonatkozólag.

5. A napszámosmunka lendületet nyerne a szegény lakosoknál, miáltal ezek pénzt keresve, egyidőben el is sajátíthatnák a tudnivalókat, és így nyerne vidékünk értelmes, képzett és gyakorlati munkásokat stb.

Ezekből könnyen beláthatjuk, hogy nyomasztó, kétségbeejtő helyzetünkön érdemlegesen egyedül csak a vincellériskola segíthetne.

Tette hát! — hogy az mielőbb vidékünkön megvalósíttassék!!

Adja Isten, hogy ugy legyen.

Jung Ferenc.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június hó 13-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kuriai bíraskodásról szóló javaslat részletes tárgyalásának során a mai ülésben tömérdek felszólalás s ennek kapcsán igen sok módosítás nyújtott be az ellenzék részéről. Valamennyire nézve főállás általi szavazás volt; a többség egyetlen módosítást sem fogadott el. Érdekes, hogy Szalay Imrének egyik ajánlott módosítványát a miniszter a maga részéről elfogadta és a Háznak, mint helyeset és megfelelőbbet az eredeti szövegnél, elfogadásra ajánlotta, a többség mégis leszavazta, sőt maga a miniszter is — csupa szokásból és pártfegyelemből — a többséggel szavazott le, a mi nagy zugást idézett elő az ellenzéki padokon. A javaslat tárgyalását a hétfői ülésben folytatják.

Ugron Gábor interpellálta ezután a miniszterelnököt, a miért a külügyminiszter oly támadólag és magas lóról beszélt exorzéjában Törökországról, míg az ellenünk izgató és folyton agyarkodó Romániával teljesen meg van elégedve, valamint Bulgáriával is. Ez határozottan diplomáciai háború. Mi ennek az oka? Mi az az akció, a melyet a hatalmak együttesen indítottak Törökország ellen?

Holló Lajos fölolvassa Lueger inperitens kifakadásait. (Közbekiáltások jobbról: Bolondokat beszél Lueger!) Holló nyomban ripoztiroz: De Shakespeare-ként ebben az örültségben van valami rendszer! Ez megfélemlítés, terrorizálás a kiegyezés megkötésére és a kvóta fölemelésére. Nem lenne méltó hozzánk, hogy hasonló nyelvekedésekkel szidjuk az osztrákokat, de összetartással kell küzdenünk érdekeink megóvása szempontjából. (Helyeslések.) Bánffy Dező b. nem válaszolt egyik interpellációra sem, valószínűleg nem is fog soha.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Egy bádogos tanonc

azonnal felvétetik **Fehérváry Sándor** bádogos mesternél Pécsen, szigeti-országot 19. sz. Szegény fiu, ki iskoláit jól végezte, előnyben részesül s az ingyen ruháztatik.

valót; keblőket mély sóhaj hagyta el s ajkuk zugalódni kezdett.

— Mért jöttünk hát ide? Vagy mért maradunk itt? Azért, hogy városról városra vándoroljunk, a mint már meg is jött erre vonatkozólag a kegyes parancs, vagy hogy álltassuk magunkat hiu reményekkel, melyek soha sem teljesülnek? Jobb lenne ha visszamennénk oda, honnan eljöttünk, vagy bárhova, csak itt ne lennénk e pogányok szőszegésének kitéve.

Talán még más hangot is megpendítettek volna az elkeseredettek, ha közéjük nem lép az ifju Mikes.

— Ti zugalódtok barátaim, a már változhatatlan ellen s nem gondoltok a fájdalommal, mely uratok keblét marcangolja, hogy lépései ismét sikertelenek lettek. Ne keltsetek szétvonást magatok között, hódolatok inkább az isten rendelésének s reméljete; mert ha ti kétségbe estek mit, tegyen akkor a szegény, elnyomott haza bilincsekkel, tagjain, megfosztva övéitől s kizsákmányolva kincseiből? Örüljete inkább, mert nemsokára egyesülhettek elmaradt társainkkal, kik ezintén csak itt találtak menedéket s azután együtt egy édes körben élhetünk a megváltás órájáig.

— Együtt, a megváltás órájáig. Mikor lesz az? Talán nemsokára, talán soha, csak ott a sir azélén s fenn az üdv honában . . .

V.

SZIVHULLÁMOK.

„Sóhajtás könnyíti a nyomorultakat,
Nagyon engeszteli nyomorúságokat.“

Mikes.

Bibor színben kelt fel a nap, új életet hozva a csendben nyugvó természet fölé. Megélénkültek a fák lombjai, a csalítok sűrűi, a mező ihzalaggal befutott virágos tájai, a szabad lég messzeségei, melyek fölött óriás kárpitként terült el az ég kék színével, s a csörgő patakok habjai, melyek csörögve-csacsogva futottak a méltóságosan nyugvó tenger vizébe, mint a kisgyermek szülője keblére. És zengett minden bokor életet lehel minden virág, csak ember nem volt sehol. Hol maradt ő, kiért mind e szépség alkotva lön; talán az enyhe álom karjaiban szendereg még, vagy imádkozik párnái között? Ne imádkozzatok falak között; a nagy természet templomában mindeu gondolat háláadásban tör ki ajkatokon; szivetek minden érzelme egy édes örömkialtásban hatol az Éghez, melyben hit, remény és szeret egyesült.

Messze, benn a kellemes reggeli látványt nyújtó sikon, apró, fehér házak vannak minden rend nélkül egymás körül építve, melyek közül magasra kinyulik a karcu minaret, a muzzim örökös lakása. Ez alacsony, tetőzetlen, nem legnagyobb tisztaságról tanuskodó házak.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

papi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelenkorban az ujonnan föltalált cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott

Mosó gép

finomra csiszolt karrarai márványból, Hlavacsek szabadalma, minden eddig létező hasonnemű készítményt felülmulva, mely a márvány keménysége és szilárdsága következtében elpusztíthatatlan, folyton sima és tiszta marad, a miért is kifogástalanul, gyorsan és hófehéren lehet rajta mosni, megkiméli a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt így aztán minden létező mosógépet fölülmul E mellett a szab. márvány mosógépek szerföltött jutányosak. Az árak a következők:

I. nagyság	25 × 30 cm	2 frt 50 kr.
II. "	30 × 35 "	3 frt 50 kr.
III. "	35 × 40 "	4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül a feltalálónál

A cs. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

Strakonitz-ban (Csehország.)

Ismételadó kereskedők megfelelő százalékban részesülnek.

**„Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Lindiment. Capsici comp.**

Ez a kiváló kivétel nélkül az új meggyógyításnak, mert már több mint 25 év óta megpróbálták, felaltoneműleg bebizonyított alkalmatlank kőszírnél, ezennél, igazságosságnál és meggyógyításnál az orvosok által bebizonyított és mindig Gyakorlatban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller Gyakorlat Horgony-Lindiment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz meggyógyítás, melynek egy határozottan nem kelleme hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. áron kaphatók minden nagy Gyógyászati-ban készítenek van; forrás: Török József Gyógyászati és Széchenyi-utca. Borsodváros alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több károsítást okozhat van forgalomban. Ki nem akar meggyógyulni, az minden Gyógyászt „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. Richter F. Ad. és társa, orvos. és kir. udvari szülők, Budapest (Művészet).

Jó és olcsó asztali borok

palaczkokban

Ludwig Károly

pinczejéből kaphatók:

özv. Reeh Vilmosné urnő,

Molnár János ur

fűszerkereskedéseiben

és

király-utca 39. szám,

siklósi-utca 12. szám

alatti bor elárusító helyiségekben.

Fontos minden kocsi-tulajdonosra!

I. bécs-ujhelyi gyanta- és terpentinjaj-finomító vállalat, látvány-termékek és zsiradék-árak gyára

Furtenbach Ferenc
Bécs-Ujhelyen.

Bejegyzett

védjegy.

Eddig utol nem ért kenő képesség.

Új különleges tengely-kenőcs olaj- és félolaj-tengelyek részére.

Fagyás, a tengely áttüzesedése és lefolyás kizárva.

Nélkülözhetetlen kijárt tengelyek számára.

Előnyös nyílt teherkocsi-tengelyekre nézve is. — Bármilyen kenő-készüleknél is alkalmazható.

Vegyileg megvizsgálva! Gyakorlatilag ki-próbálva!

Savmentes. Vizmentes. Gyantamentes.

Szétküldés csak eredeti 5 kilós bádog-dobozokban

Egy doboz ára:

Ausztria-Magyarországban bérmentve minden postaáll másra	2 frt 50 kr.
Bosznia-Hercegovinába bérmentve mind-n postaállomásra	2 frt 75 kr.
Külföld részére Bécs-Ujhelyről	2 frt 25 kr.

Felhívás.

A pécs-baranyai központi takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

alulírott igazgatósága az intézeti alapszabályok 3 §-ában nyert meghatalmazása alapján a 200 frt névértékben kibocsájtott, és 30% kal befizetett részvényekre további 20%-os befizetést határozván el, — az alapszabályok hivatkozott és az 1875. XXXVII. t. c. 169. és 171. §§-ai értelmében felhívja az intézeti t. részvényeseket, hogy minden darab részvény után a névérték 20%-át, vagyis 40 azaz negyven osztr. ért. forintot f. évi szeptember hó 10-ik napjáig az intézet pénztárába (Pécs, Széchenyi-tér) a megjelölt törvényi szakaszokban előirt jogkövetkezmények terhe alatt befizetni sziveskedjenek.

Kelt Pécsen, 1896. június hó 11. napján megtartott igazgatósági ülésben

A pécs-baranyai központi takarékpénztár igazgatósága.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsen, Ferenciek-utca 11. sz.

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, disz- és ebédlő szobák mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári árak mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten, vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

